

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Віжуткін Дмитро Геннадійович 1982 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2005 році Національний технічний університет України «Київський Політехнічний Інститут» за спеціальністю «Телекомунікаційні системи та мережі», аспірант денної форми здобуття вищої освіти Київського національного університету технологій та дизайну, Міністерства освіти і науки України, м. Київ з 2022 року до цього часу, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Київського національного університету технологій та дизайну від 01.07.2026 р. № 236, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:

Поліни ПУЗИРЬОВОЇ, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри економіки Київського національного університету технологій та дизайну.

Рецензентів:

Ірини ГНАТЕНКО, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту Київського національного університету технологій та дизайну

Олени БУДЯКОВОЇ, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри економіки Київського національного університету технологій та дизайну

Офіційних опонентів:

Наталії УШЕНКО, доктора економічних наук, професора, професор кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету ім. Бориса Грінченка

Тетяни ПІМОНЕНКО, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри маркетингу Сумського державного університету,

на засіданні 2 вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки Дмитру ВІЖУТКІНУ на підставі публічного захисту дисертації «Соціально-економічні механізми урбанізації у цифровому суспільстві» за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертацію виконано у Київському національному університеті технологій та дизайну Міністерства освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник: Андрій ЗОЛКОВЕР, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів Київського національного університету технологій та дизайну.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису; основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості полягають у розробці теоретичних засад та методичного інструментарію

формування та оцінювання соціально-економічних механізмів урбанізації у цифровому суспільстві. При цьому:

уперше:

- запропоновано методичні засади до ідентифікації соціально економічних механізмів формування економічної нерівності в умовах урбанізації на регіональному рівні, що поєднує інструменти просторового позиціонування регіонів у координатах «урбанізація – економічна нерівність», аналізу динамічних траєкторій їх розвитку, діагностики внутрішньорегіональних диспропорцій між міськими та сільськими територіями, оцінювання поляризації та монетизації нерівності, її структурної і факторної декомпозиції, а також кластерної типологізації регіонів, що дозволяє забезпечити послідовний перехід від виявлення просторово динамічних характеристик нерівності до розкриття її структурних особливостей, чинників формування та типів регіональних моделей її прояву в умовах урбанізаційного розвитку.

удосконалено:

- науково-методичний підхід до декомпозиційного аналізу наслідків урбанізації, який, на відміну від існуючих підходів, передбачає їх структуризацію за соціальною, економічною та екологічною складовими з урахуванням цифрових факторів – феномену цифрової нерівності, платформених форм зайнятості та трансформації соціальних взаємодій, що дозволяє ідентифікувати як прямі, так і опосередковані соціально-економічні механізми їх формування в умовах цифрового суспільства;

- методичний інструментарій оцінювання впливу урбанізації на економічне зростання, який, на відміну від існуючих підходів, базується на поєднанні кластерного аналізу, панельного економетричного моделювання для країн світу та тестування причинно-наслідкових зв'язків між урбанізацією та економічними показниками для України, що дозволяє врахувати структурну неоднорідність глобальної економіки, інтерпретувати отримані результати як прояв функціонування соціально-економічних механізмів урбанізаційного розвитку та встановити переважно зворотний характер причинно-наслідкових зв'язків між урбанізацією та економічним зростанням в Україні;

- теоретичні засади дослідження соціально-економічних механізмів урбанізації в умовах цифрового суспільства, які, на відміну від існуючих підходів, передбачають систематизацію чотирьох ключових інструментів: цифрового управління міським середовищем, інфраструктурно-технологічної трансформації, платформеної взаємодії та трансформації ринку праці і соціальних відносин, відповідно до трьох взаємопов'язаних вимірів цифрового суспільства: технологічного, економічного та соціального. Це дозволяє комплексно інтерпретувати вплив цифровізації на трансформацію міського простору та формує теоретичне підґрунтя для дослідження й управління урбанізаційними процесами.

набуло подальшого розвитку:

- багаторівневий підхід до ідентифікації соціально-економічних механізмів формування економічної нерівності, який, на відміну від існуючих

підходів, поєднує поляризаційний, монетизаційний, структурний та факторний аналіз із подальшою кластерною типологізацією регіонів за профілем нерівності, що дозволяє визначити моделі її відтворення та сформувати аналітичну основу для розробки диференційованої державної політики в умовах урбанізації;

- алгоритм впровадження розумних технологій в управління міською інфраструктурою, що передбачає послідовну реалізацію чотирьох взаємопов'язаних етапів – аудит цифрової готовності, створення Центру цифрового управління, пілотне впровадження та масштабування системи. Центр цифрового управління розглядається як ядро кіберфізичної системи міста із замкненим контуром управління на основі зворотного зв'язку, що забезпечує перехід від реактивного до проактивного управління міською інфраструктурою в умовах цифрової трансформації урбанізованих територій;

- інструментарій реалізації цифрових соціально-економічних механізмів розвитку смарт-міст, що включає матричну структуризацію цифрових рішень, формування портфеля практичних проєктів та динамічну систему оцінювання їх ефективності на основі KPI у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі, що забезпечує перехід від фрагментарної цифровізації до системного управління урбанізаційними процесами;

- інституційно-цифровий механізм управління смарт-містами на основі інтеграції електронного урядування та технології Digital Twin, що передбачає семирівневу архітектуру кіберфізичної системи та замкнений цикл управління «дані – аналіз – рішення – вплив – нові дані», що забезпечує перехід до прогностичного управління урбанізаційними процесами шляхом використання даних, аналітики та симуляційних моделей.

Здобувач має 8 наукових публікацій, зокрема 4 статті опубліковані у фахових наукових виданнях України (з яких 3 одноосібно) та 4 публікації апробаційного характеру:

1. Віжуткін Д. Г. Декомпозиційний аналіз наслідків урбанізації в умовах трансформації міських спільнот. Ефективна економіка. 2026. № 2. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.2.171> (1 друк. арк).

2. Віжуткін Д. Г. Стратегічні пріоритети впровадження цифрових інструментів соціально-економічного розвитку в екосистемах смарт-міст. Наукові перспективи. 2026. № 4 (70). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530.2026-4\(70\)-2667-2681](https://doi.org/10.52058/2708-7530.2026-4(70)-2667-2681) (0,94 друк. арк).

3. Віжуткін Д. Г. Еволюційний зміст урбанізації як соціально економічного процесу розвитку суспільства. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій. 2025. № 3 (17). С. 482–492. URL: <https://doi.org/10.32750/2025-0342> (0,5 друк. арк).

4. Золковер А. О., Віжуткін Д. Г. Цифрове суспільство та його зв'язок з урбанізацією. Актуальні проблеми сталого розвитку. 2025. Т. 2, № 4. URL: [https://doi.org/10.60022/2\(4\)-25S](https://doi.org/10.60022/2(4)-25S) (Особистий внесок автора: виявлення фундаментальних ознак цифрового суспільства та аналіз його впливу на сучасні урбанізаційні процеси в умовах цифрової трансформації (0,63 друк. арк)).

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Поліна ПУЗИРЬОВА, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Ірина ГНАТЕНКО, рецензент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Олена БУДЯКОВА, рецензент разової спеціалізованої вченої ради, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Наталія УШЕНКО, офіційний опонент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету ім. Бориса Грінченка. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Тетяна ПІМОНЕНКО, офіційний опонент разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу Сумського державного університету. Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD 16082 присуджує Віжуткіну Дмитру Геннадійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Поліна ПУЗИРЬОВА